

Dato:	07-2020
URL:	https://europa.eu/!jk99nI

Denne rapport er den **tredje af slagsen vedrørende evaluering af fælles efterforskningshold (JIT)** fra JIT-netværket siden 2014. Den er opdelt i to kapitler.

Kapitel 1 rummer en ikkeudtømmende oversigt over **resultaterne fra 99 evalueringsskemaer udfyldt af JIT-praktikere mellem november 2017 og november 2019.**

Kapitel 2 omhandler specifikt **Eurojusts JIT-erfaringer med tredjelande.**

Sammendraget giver et overblik over denne rapport's vigtigste praktiske resultater med hensyn til indhøstede erfaringer og eksempler på bedste praksis.

Resultater af evalueringen af fælles efterforskningshold

a) Nedsættelse af et fælles efterforskningshold

Specifikke udfordringer:

- mangel på igangværende efterforskninger i de pågældende lande
- identifikation af relevante JIT-partnere, når der i den pågældende sag er forbindelser mellem mere end to lande
- gennemførlighed og vilje til at deltage i et fælles efterforskningshold
- modvilje mod at deltage i et multilateralt fælles efterforskningshold, hvor der ikke er nogen direkte kobling mellem de respektive efterforskninger i deltagende stater
- forskellige operationelle prioriteter/forskellige efterforskningsniveauer i de involverede lande
- identifikation af relevante JIT-partnere, når der verserer flere straffesager på nationalt plan uden mulighed for sammenlægning
- omgående oprettelse af et fælles efterforskningshold i sager, hvor beslutningen om at oprette et fælles efterforskningshold træffes tæt på det tidspunkt, hvor aktioner forventes gennemført.

Bedste praksis:

- kendskab til et JIT-værktøj: tidligere indhentet erfaring blandt stater eller nationale myndigheder, der skal deltage i det fælles efterforskningshold
- enighed om en forenklet procedure til håndtering af ændringer vedrørende JIT-medlemmerne
- nationale JIT-eksperter's formidlerrolle (som koordinatore) i etableringsprocessen
- anvendelse af et fælles arbejdsprog ved drøftelser af udkast til JIT-aftale
- antagelse af en JIT-aftale på engelsk i nationale retssager (intet krav om oversættelse)
- drøftelser på tidspunktet for oprettelsen af et fælles efterforskningshold af, hvordan en operationel analyse skal foretages, og af hvem (Europol eller nationale myndigheder)
- tidlig afklaring af juridiske og praktiske spørgsmål allerede i fasen forud for sammensætningen af et fælles efterforskningshold; inddragelse af Eurojust med henblik på bistand og rådgivning.

b) Operationel fase

Specifikke udfordringer:

- sprogproblemer, navnlig mangel på tid og oversættelsesressourcer i sager, hvor der er store mængder materiale, der skal oversættes, eller hvor sagsbehandlingen foregår på et mindre udbredt sprog
- koordinering af svar på anmodninger om gensidig retshjælp/en europæisk efterforskningskendelse modtaget af én part i et fælles efterforskningshold, der anmoder om deling af bevismateriale indsamlet inden for det fælles efterforskningshold
- forskellige obligatoriske efterforskningsfrister hos JIT-parter, der kan gribe forstyrrende ind i operationer
- afslag på fuldbyrdelse af den europæiske arrestordre på grund af fængselsforhold
- forskelle i retlige krav vedrørende afhøring af ofre og vidner.

Bedste praksis:

- rolle tildelt forbindelsesofficerer fra én JIT-stat udstationeret i en anden JIT-stat: daglig kommunikation og dybere forståelse af de særlige forhold i retssystemet samt den kulturelle og sociale baggrund
- anvendelse af gængse/fælles efterforskningsmetoder og -redskaber hos retshåndhævende myndigheder i deltagende stater
- synliggørelse af samarbejdet over for de anholdte mistænkte
- hensigtsmæssig inddragelse af specifikke eksperter (nationale koordinatore for bekæmpelse af menneskehandel, Interpol, ikkestatslige organisationer (ngo'er)
- gennemførelse af den fælles strategi vedrørende støtte til/beskyttelse af ofre for menneskehandel (tværfaglig tilgang, herunder ngo'er, justitsministerier)
- merværdi af fælles overvågning og realtidsanalyse af beslaglæggelser i sager om narkotikahandel i grænseområder
- løbende drøftelser med henblik på at præcisere retssystemerne og -kravene i de forskellige lande
- mulighed for at anvende den samme tolk/oversætter under JIT-aktiviteterne (oversættelse af aflytninger, tolkning under møderne) for at give et bedre overblik over sagen og bidrage til et effektivt samarbejde
- god protokollering af den information og dokumentation, der udveksles (ved hjælp af JIT-journalen).

c) Retsforfølgingsfase

Bedste praksis:

- fortsat samarbejde i retsforfølgingsfasen — henvisning til det lukkede fælles efterforskningshold i retsanmodninger
- fortsat samarbejde i et fælles efterforskningshold for at løse praktiske/juridiske/operationelle spørgsmål i retsforfølgingsfasen.

Eurojusts erfaringer fra fælles efterforskningshold med tredjelande

- Fælles efterforskningshold betragtes i stigende grad som et værdifuldt redskab i det retlige samarbejde med tredjelande. Ved udgangen af 2019 havde 20 EU-medlemsstater allerede indsamlet erfaringer fra fælles efterforskningshold med deltagelse af tredjelande. Af Eurojusts sagsarbejde fremgår det, at der indtil videre er oprettet i alt 74 fælles efterforskningshold med ét eller flere tredjelande som medlem.
- De fleste fælles efterforskningshold med deltagelse af tredjelande blev oprettet på grundlag af artikel 20 i den anden tillægsprotokol til Europarådets konvention fra 1959. Artikel 19 i FN's konvention om bekæmpelse af grænseoverskridende kriminalitet blev også anvendt som retsgrundlag for oprettelsen af fælles efterforskningshold.
- Eurojusts globale netværk har bidraget væsentligt til at etablere kontakter på et tidligt tidspunkt og til med vellykket resultat at oprette fælles efterforskningshold med tredjelande. Navnlig anklagerne udstationeret ved Eurojust spillede en afgørende rolle. Desuden var flere af Eurojusts kontaktpunkter medvirkende til, at oprettelsen af fælles efterforskningshold blev en succes.
- Eurojust ydede operativ bistand til fælles efterforskningshold med deltagelse af tredjelande under hele deres livscyklus. Koordineringsmøder ved Eurojust udgør en værdifuld platform til at overveje, om det i forbindelse med en sag er berettiget at oprette et fælles efterforskningshold, til at udarbejde JIT-aftalen og til at træffe afgørelse om det fortsatte operative arbejde. Flere og flere fælles efterforskningshold med deltagelse af tredjelande har også nydt godt af Eurojusts JIT-finansieringsprojekt. De nationale myndigheder kunne overveje at oprette et koordinationscenter ved Eurojust til støtte for fælles aktionsdage, også når sagen involverer ét eller flere tredjelande.
- God, regelmæssig og effektiv kommunikation — helst på et fælles arbejdssprog — udgør det vigtigste aspekt af et vellykket samarbejde inden for et fælles efterforskningshold, uanset om et tredjeland også er medlem af holdet. Specifikke spørgsmål, der blev behandlet i fælles efterforskningshold med deltagelse af tredjelande, omfattede særlige bestemmelser i JIT-aftalen, der afspejler nationale lovkrav, forskellige standarder og regler for indsamling af beviser, samt jurisdiktionsspørgsmål og de retlige muligheder for en overførsel af retsforfølgning på et tidligt tidspunkt.
- Begrundelsen for ikke at oprette et fælles efterforskningshold var ofte den samme som for sager udelukkende med EU-medlemsstater, f.eks. at det var for tidligt at træffe afgørelse, eller at det var på et andet eller fremskredent stadie i efterforskningen/retsforfølgningen. Visse faktorer, der var specifikke for et tredjelands eventuelle deltagelse, var forskellige regler for offentliggørelse, fraværet af et fælles retsgrundlag for at oprette et fælles efterforskningshold og en præference for samarbejde ved hjælp af konventionen om gensidig retshjælp.